

EVROPSKA OBRAMBNA AGENCIJA

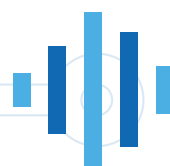
VOZLIŠČE OBRAMBNEGA SODELOVANJA EU

Evropska obrambna agencija (EDA), ustanovljena leta 2004 za **podporo in olajšanje obrambnega sodelovanja** v Evropi, je postala mesto, kjer države, ki so pripravljene v sodelovanju razvijati svoje obrambne zmogljivosti, lahko to storijo.

EDA tudi tesno sodeluje z **evropsko obrambno industrijo**, da bi okrepila evropsko tehnološko in industrijsko bazo ter pripomogla k močnejši in konkurenčnejši industriji.

Strokovno znanje in dejavnosti EDA pokrivajo **celoten spekter sodelovanja**: od uskladitve zahtev do zagotavljanja operativnih zmogljivosti; od raziskav in tehnologije ter inovacij do razvoja tehnoloških demonstratorjev; od usposabljanja in vaj do podpore operacijam SVOP.

Vloga in vpliv agencije sta **stalno naraščala**, zlasti z izvajanjem globalne strategije EU (2016), zaradi česar so države članice leta 2017 tudi okrepile poslanstvo agencije.

Ustanovljena leta 2004
kot agencija Sveta EU s sedežem v Bruslju,

26 držav članic
(vse države EU razen Danske),

okoli 180 zaposlenih
in z mrežo približno 2 500 nacionalnih strokovnjakov,

upravni dogovori
z Norveško, Švico, Srbijo in Ukrajino,

trenutno jo upravlja izvršni direktor **Jiří Šedivý** pod vodstvom **Josepa Borrella**, visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

2004–2020

Platforma za obrambno sodelovanje EU

› EDA nudi svojim državam članicam platformo za sodelovanje v projektih na področju večnacionalnih zmogljivosti: od načrtovanja, raziskav in standardizacije do razvoja, javnih naročil in usposabljanja;

› majhna in prilagodljiva – agencija deluje po naročilu („à la carte“): Države članice se lahko odločijo za vsak primer posebej, ali bodo sodelovale v projektih ali ne. EDA trenutno vodi več kot 100 programov in projektov na področju raziskav in zmogljivosti ter več kot 200 drugih dejavnosti, povezanih z razvojem zmogljivosti, raziskavami in tehnologijo ter obrambno industrijo.

Arhitekt za prednostne naloge na področju zmogljivosti EU

› Države članice so leta 2017 potrdile vlogo EDA kot „glavnega instrumenta za določanje prednostnih nalog na ravni EU v podporo razvoju obrambnih zmogljivosti“. Bistveno je, da se zagotovi, da se razvoj zmogljivosti s pomočjo sodelovanja osredotoči na operativne potrebe, ki jih določijo oborožene sile;

› Agencija izvaja redni pregled načrta za razvoj zmogljivosti EU (ki bo zdaj vodil nacionalno načrtovanje obrambe držav članic in služil kot ključno vodilo za obrambne instrumente EU) ter krovnega strateškega raziskovalnega programa in ključnih strateških dejavnosti.

Vojaški glas v drugih politikah EU

› Države članice so EDA zadolžile za vlogo posrednika med Evropsko komisijo in agencijami EU ter da deluje kot vojaški posrednik za izkoriščanje širših politik EU v korist obrambe. Agencija to počne na različnih področjih, zlasti kot:

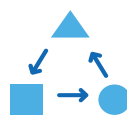
- › vojaški posrednik pri izvajanju politik EU za enotno evropsko nebo in kibernetško varnost;
- › izvajalec posvetovalnega foruma Evropske komisije za trajnostno energijo v obrambnem in varnostnem sektorju;
- › sogovornik za države članice, ki želijo čim bolj zmanjšati vpliv zakonodaje EU o kemikalijah (REACH) na obrambo.

Vodja raziskav na področju obrambe EU

› EDA trenutno izvaja in vodi pripravljalni ukrep Evropske komisije o raziskavah na področju obrambe, s katerim se pripravlja podlaga za evropski program za obrambne raziskave v okviru prihodnjega Evropskega obrambnega sklada od leta 2021;

› 12 skupin za tehnološke zmogljivosti (CapTechs) agencije zbira strokovnjake iz držav članic, industrije in raziskovalnih organizacij. Z njihovo pomočjo EDA od leta 2004 vodi skoraj 200 raziskovalnih in tehnoloških projektov.

Prostor za usposabljanje EU za več interoperabilnosti

› EDA organizira večnacionalno usposabljanje/vaje za izboljšanje interoperabilnosti med vojaškimi enotami in vojaško opremo držav članic na različnih področjih, kot so helikopterji, zračni prevoz, boj proti improviziranim eksplozivnim napravam (C-IED), simulatorji za usposabljanje za sistem brezpilotnega zrakoplova, kibernetška obramba in energetski upravljavci za obrambo.

Varuh skladnosti

› EU je od leta 2016 vzpostavila več novih orodij za obrambno sodelovanje EU: revidirani načrt za razvoj zmogljivosti (CDP), usklajeni letni pregled na področju obrambe, stalno strukturno sodelovanje (PESCO) in Evropski obrambni sklad;

› vsi ti instrumenti so medsebojno povezani: načrt za razvoj zmogljivosti določa prednostne naloge na področju zmogljivosti; usklajeni letni pregled na področju obrambe zagotavlja pregled obstoječih zmogljivosti v Evropi in opredeljuje priložnosti za sodelovanje; PESCO ponuja možnosti za razvijanje prednostnih zmogljivosti s pomočjo sodelovanja; ERS pa zagotavlja sredstva EU za obrambne projekte sodelovanja;

› za delovanje celotne strukture je potrebno, da so vsa orodja povezana in da medsebojno delujejo. EDA ima pri tem osrednjo vlogo: sodeluje v vsaki od novih obrambnih pobud in zagotavlja skladnost med njimi, tudi z Natom.